Cei zece licurici

Prima întâlnire • Ghid pentru părinte • Un adult și un copil

Rezervați aproximativ **25-30 de minute**. Urmărim cum gândește copilul și ce sprijin îl ajută. Nu este nevoie să termine întreaga fișă. Timpii sunt orientativi; puteți încheia mai devreme.

Tot ce vă trebuie, într-un singur fișier

Documentul are **9 pagini color**: planul întâlnirii (1-2), setul de lucru (3-8) și foaia de observație (9). Citiți planul pe ecran. Pentru lucru, tipăriți **paginile 3-9: șapte coli A4, pe o singură față, la 100%**.

Pagina în acest PDF	Conținut și folosire
3	Ghidul adultului: un exemplar. Conține răspunsuri; rămâne la adult.
4	Povestea: un exemplar, pentru lectura împreună.
5, 6, 7	Descopăr, Exersez, Accept provocarea: câte un exemplar. Oferiți doar nivelul ales; celelalte rămân în rezervă.
8	Licuricii, borcanul și norul: un exemplar pentru decupat.
9	Foaia de observație: un exemplar pentru notițele dumneavoastră.

Materiale pentru un copil

Un creion, o gumă, două creioane colorate (**mov și galben**), o foarfecă pentru pregătirea decupajelor, un pix pentru adult și un plic pentru păstrarea decupajelor.

1. Pregătiți masa înainte să vină copilul

Citiți ghidul adultului. Decupați licuricii și norul; păstrați borcanul cu cele zece locuri întreg. Pregătiți **zece licurici pentru lucru**. Puneți deoparte ghidul cu răspunsuri și fișele de rezervă.

Pe foaia de observație notați data, un cod pentru copil și povestea.

Despre numerotare: anexele păstrează numerotarea lor originală. De exemplu, „pagina 6” din set este pagina 8 a acestui PDF.

2. Invitați copilul în poveste • 1-2 minute

Puteți spune:

> **„Astăzi citim despre zece licurici care nu stau cuminți la poză. Apoi ne jucăm cu ei. Poți să îi muți și să îmi arăți cum te gândești.”**

3. Citiți povestea • aproximativ 5 minute

Citiți cu voce tare povestea de la **pagina 4 a acestui PDF**. Opriți-vă la imaginile grupurilor:

> **„Câți sunt aici? Dar aici? Câți sunt împreună?”**

Lăsați copilul să arate sau să numere. Notați dacă numără fiecare licurici ori recunoaște unele grupuri direct.

Alegerea nivelului și activitățile

4. Alegeți nivelul prin două încercări • 3-4 minute

Prima încercare. Dați-i cele zece jetoane: **„Așază șase licurici în borcan. Câți mai trebuie ca să îl umpli?”**

A doua încercare. Așezați toți cei zece licurici în două grupe, reprezentând floarea și aerul. Mutați un licurici între grupe: **„Acum sunt mai mulți, mai puțini sau tot atâția în total? Cum verifici?”**

Ascultați explicația înainte să oferiți un indiciu matematic. Puteți citi cerința și accepta răspunsul prin arătare sau mutarea jetoanelor.

Ce observați	Nivel / pagină	Activități pentru pasul 5
Numără prin atingere și are nevoie de cadrul de zece.	Descopăr Pagina 5	2. Până la 10 3. Cinci și cinci
Completează până la 10 și explică păstrarea totalului.	Exersez Pagina 6	1. Prietenii lui 10 3. Perechile care fac 10
Găsește mai multe perechi de 10 și poate compara grupele.	Accept provocarea Pagina 7	1. Toate pozele felinarului 3. Ghicitoarea felinarului

Dacă alegerea rămâne neclară, începeți cu **Descopăr**, cu jetoanele la îndemână. Nivelul se poate ajusta în timpul întâlnirii; nu este o etichetă pentru copil.

5. Lucrați două activități • 8-12 minute

Folosiți cele două activități indicate în tabel, în ordinea fișei.

Citiți cerințele și acceptați răspunsul oral. Întrebați întâi **„Cum ai gândit?”**. Dacă se blochează, invitați-l să verifice cu jetoanele.

Notați prima încercare, ajutorul exact și ce face după ajutor. Separați ajutorul la citire, scriere sau manipulare de indiciul matematic ori demonstrație. Dacă fiecare pas necesită îndrumare, reveniți la model sau la un nivel mai accesibil.

6. Încheiați cu o singură întrebare • 2-3 minute

Puneți zece licurici pe masă, apoi ascundeți doi sub nor: **„Sunt zece în total și se văd opt. Câți sunt ascunși? Cum verifici?”**

Lăsați copilul să folosească borcanul sau să ridice norul pentru verificare. Consemnați dacă a răspuns singur ori cu sprijin. **Reper pentru adult: doi licurici.**

7. Completați observația după întâlnire • 2 minute

Notați ce a explicat copilul, ce ajutor a fost util și de unde ați începe data viitoare. Opriți întâlnirea mai devreme dacă apare oboseala; ritmul lent nu decide nivelul.

Ce ne-ar ajuta să aflăm după probă

Trimiteți persoanei care v-a oferit materialul observațiile dumneavoastră: ce a fost clar, unde v-ați blocat și ce instrucțiune ați fi vrut explicată altfel. Un exemplu concret sau o formulare a copilului ne ajută mai mult decât un calificativ.

Fișele și foaia de observație sunt incluse în paginile următoare. Pentru alte exemplare: licar.ro/fise-de-lucru/.

Pentru adult · pagina 1 | Prin lectură · pagina 2 | Prin participare · paginile 3–6

Ghidul adultului

Cei Zece Licurici · Setul „pe niveluri”

Cum folosiți acest set

Trei fișe independente, paginile 3, 4 și 5. Porniți cu o fișă potrivită copilului. Adultul citește cerințele cu voce tare.

La fiecare poză a felinarului din poveste, întrebați: „Câți sunt pe floare? Câți în aer?” Desenele de lângă cerințe arată ce face copilul: colorează, scrie, unește, încercuiește, decupează sau lipește.

Înainte de alegere

După poveste, propuneți copilului: „Așază 6 licurici în cadrul de zece și arată câți mai trebuie. Dacă muți un licurici de pe floare în aer, se schimbă totalul? Explică.”

Porniți de aici dacă...

Descopăr: Numără prin atingere sau deplasare; cadrul de zece îl sprijină să afle câți lipsesc.

Exersez: Completează până la 10 cu jetoane și explică păstrarea totalului când schimbă grupele.

Accept provocarea: Găsește mai multe perechi care fac 10 și compară două grupe prin potrivire unu la unu.

Sprijin potrivit

Păstrați toate cele zece jetoane inclusiv la ghicitoare. Copilul poate muta și potrivi licuricii în perechi pentru a cerceta totalul și diferența.

La orice nivel, puteți citi cerința, accepta răspunsul oral, oferi obiecte și ajuta la decupare. Observați raționamentul, separat de citire, scriere și îndemânare.

Schimbați nivelul când...

Copilul explică și verifică într-un exemplu nou: încercați nivelul următor. Dacă îi indicați fiecare pas matematic, reveniți la model sau la Descopăr. Ajustați și în aceeași întâlnire; o greșeală izolată ori ritmul lent nu decid nivelul.

Repere pentru alegere

Nivelul este relativ la această poveste și separat de Etapele 1–3; clasa și vârsta sunt orientative. Provocarea se învață pe fișă: observați bazele, fără a cere rezolvarea ei dinainte. Dacă bazele lipsesc, începeți cu obiecte și exemple mai mici.

Materiale și pagini

fișa copilului, creioane colorate (mov și galben), foarfecă cu vârfuri rotunjite; pagina 6 tipărită pentru licurici, borcan și nor.

Povestea, varianta ușoară: pagina 2; Descopăr · ușor: pagina 3; Exersez · intermediar: pagina 4; Accept provocarea · dificil: pagina 5; Licuricii, borcanul și norul, de decupat: pagina 6.

Reper și idee

Prietenii lui 10, descompunerea numărului 10 · Clasa pregătitoare, orientativ. Etapa 1: înțeleg ideea prin poveste.

Zece licurici se pot împărți în două grupuri în multe feluri: **4 și 6**, **7 și 3**, **5 și 5**, chiar **0 și 10**. Oricum s-ar împărți, împreună sunt tot **10**. Acestea sunt **prietenii lui 10**, pe care se sprijină în clasa I trecerea peste 10.

Două feluri de a intra în poveste

Prin lectură, pagina 2. Varianta ușoară a poveștii, cu literă mare, pentru citit cu voce tare; opriți-vă la fiecare imagine și întrebați ce vede copilul. Modelul vizual de la final leagă cuvintele de idei.

Prin participare, paginile 3–6. Copilul lucrează pe foaie, folosind obiecte care îl ajută să exploreze povestea.

De ce folosim cadrul de zece

Cadrul de zece, cu două rânduri de câte cinci, îl ajută pe copil să vadă dintr-o privire câți sunt și câți lipsesc până la 10, fără să numere unul câte unul. Pe această imagine se sprijină trecerea peste 10, adunarea și scăderea până la 20 și, mai târziu, calculul mental.

Răspunsuri

Descopăr, p. 3. 1: 3, 6 și 10 licurici. 2: copilul colorează 7 licurici. 3: 5 și 5 fac 10.

Exersez, p. 4. 1: 0 și 10, 1 și 9, 2 și 8, 3 și 7, 4 și 6, 5 și 5. 2: dacă sunt 7, mai trebuie 3; dacă sunt 6, mai trebuie 4. 3: se încercuiesc 4 și 6, 2 și 8, 9 și 1.

Accept provocarea, p. 5. 1: în aer sunt 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0; când unul crește, celălalt scade. 2: după frunze sunt 4, câte 2 după fiecare frunză. 3: 4 și 6. Sprijin: copilul împarte cei 10 licurici decupați în două grupe și îi pune în perechi, câte unul din fiecare grupă. Întrebați: „Câți rămân fără pereche?” Poate muta jetoane și verifica din nou. Acceptați explicația orală; urmăriți atât totalul 10, cât și diferența 2.

Greșeli frecvente și sprijin

Numără de fiecare dată de la 1. E un început bun. Întrebați: „Câți vezi deja? Câți mai trebuie până la 10?”

Uită perechea cu 0. Întrebați: „Dacă niciun licurici nu se ascunde, câți sunt ascunși?”

Încurcă o pereche: 3 și 6. Întrebați: „Pune licuricii în borcan. S-a umplut tot?”

Crede că totalul se schimbă când licuricii se mută. Întrebați: „A plecat vreun licurici? Câți sunt acum în poză?”

De ce o poveste?

Înțeleg conceptele. Grupurile de licurici se mută, dar totalul rămâne 10: copilul vede asta, nu doar aude.

Depășesc dificultățile. Perechile nu se învață pe de rost: se văd în cadrul de zece și se verifică numărând.

Îmi amintesc prin poveste. Felinarul care face „pâc!” doar grupurilor de zece rămâne ancora pentru prietenii lui 10.

Povestea completă, varianta ușoară și modelul vizual:
licar.ro/povesti/cei-zece-licurici/

Tipăriți doar paginile de care aveți nevoie. Paginile copilului nu conțin răspunsuri.

Cei Zece Licurici

Varianta ușoară, de citit cu voce tare

Într-o seară, Mara, Lia, Luca și Radu găsesc în poiană un felinar cu o cameră foto.
Zece licurici se pregătesc de poză, dar nu stau deloc cuminți.
În poză trebuie să fie 10 licurici.

4 licurici stau pe o floare.
6 licurici fac cercuri în aer.

Mara privește cele două grupuri cu Lupa Indiciilor.
Luca le numără cu ajutorul jetoanelor din Trusa Soluțiilor:
4 și 6 fac 10.

Aparatul face: pâc!

Lia propune cu Busola Strategiilor să urmărească cele două grupuri când licuricii schimbă locul.

7 licurici intră după o frunză.
3 licurici rămân la vedere.

Radu verifică în Oglinda Adevărului:
7 și 3 fac 10.

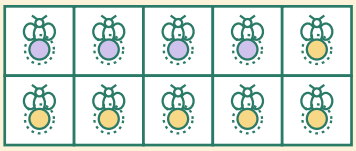
Dacă niciun licurici nu se ascunde, 0 ascunși și 10 la vedere fac tot 10.

Licuricii se pot așeza altfel.
Dar împreună sunt tot 10.

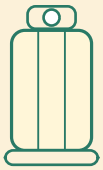
Aceștia sunt prietenii lui 10.

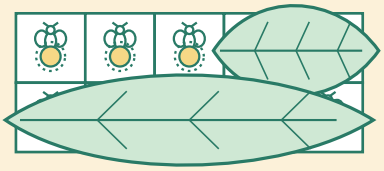
Licăr!

Zece licurici, două grupuri

4 + 6 = 10

3 + 7 = 10

Oricum s-ar împărți, sunt tot 10.

Descopăr

Nivel: Ușor

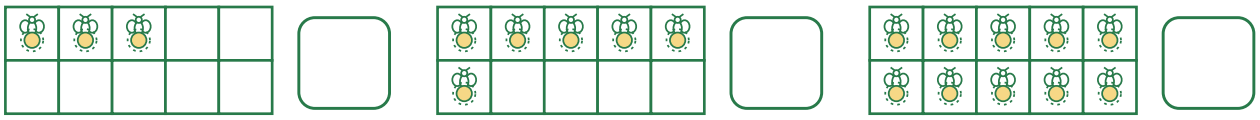
Cei Zece Licurici · fișă de lucru

Eu, _____ am explorat cei zece licurici astăzi, _____

Ideea de reținut
Zece licurici încap în borcan: două rânduri de câte cinci. Văd câți sunt și câte locuri au rămas goale.

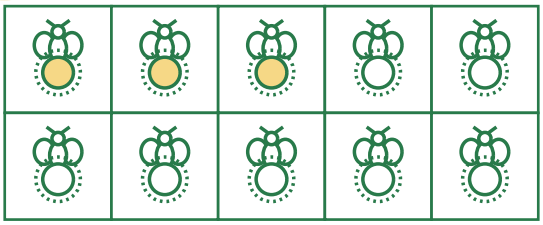
1 Câți licurici sunt?

Numără licuricii din fiecare borcan. Scrie numărul în căsuță.

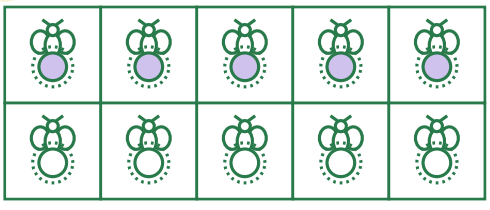
2 Până la 10

Colorează licuricii care lipsesc, ca să fie **10**. Câți ai colorat?

3 Cinci și cinci

5 licurici stau pe floare. Câți zboară în aer, dacă sunt **10**?

5 și ☐ **fac 10**

Exersez

Nivel: Intermediar

Cei Zece Licurici · fișă de lucru

Eu, _____ am explorat cei zece licurici astăzi, _____

Adultul citește cerințele. Folosește licuricii și borcanul de la pagina 6 dacă vrei să verifici.

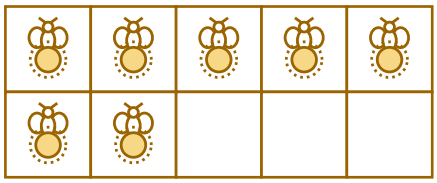
1 Prietenii lui 10

Scrie prietenul fiecărui număr, ca împreună să facă **10**.

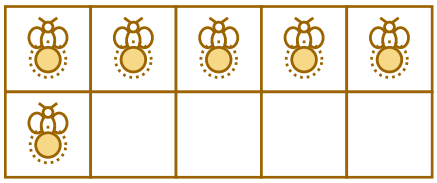
0 și	☐	**fac 10**	**1 și**	☐	**fac 10**
2 și	☐	**fac 10**	**3 și**	☐	**fac 10**
4 și	☐	**fac 10**	**5 și**	☐	**fac 10**

2 Câți mai trebuie să vină?

Lângă felinar sunt câțiva licurici. Câți mai trebuie să vină, ca să fie **10**?

☐

☐

3 Perechile care fac 10

Încercuiește perechile care fac **10**.

4 și 6	**3 și 6**	**2 și 8**
5 și 4	**9 și 1**	**7 și 2**

Accept provocarea

Nivel: Dificil

Cei Zece Licurici · fișă de lucru

Eu, _____ am explorat cei zece licurici astăzi, _____

1 Toate pozele felinarului

Zece licurici: unii pe floare, ceilalți în aer. Câți sunt în aer de fiecare dată?

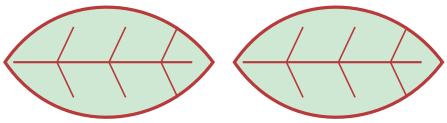
pe floare	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
în aer											

Ce observi? _____

2 După două frunze

Sunt **10** licurici. **6** se văd. Ceilalți s-au ascuns după **două frunze**, la fel de mulți după fiecare. Câți sunt după o frunză?

3 Ghicitoarea felinarului

Mă gândesc la doi prieteni ai lui **10**. Unul este cu **2** mai mare decât celălalt. Care sunt?

☐ **și** ☐

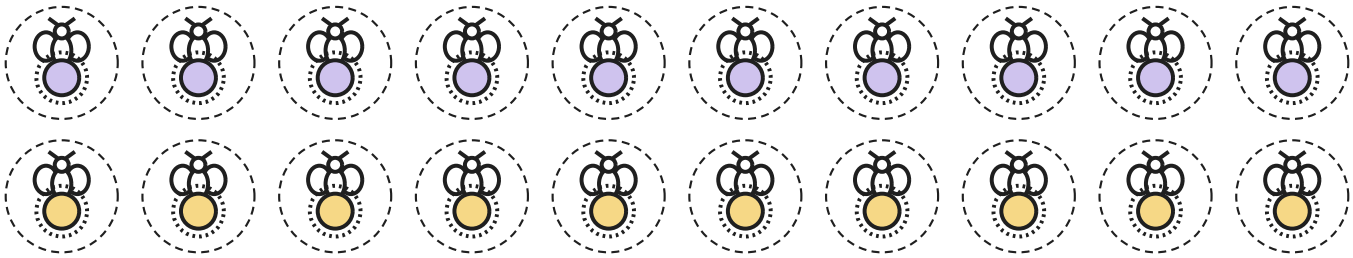
Poți folosi cei 10 licurici decupați de la pagina 6. Arată cum i-ai împărțit în două grupe.

Explică oral sau scrie: _____

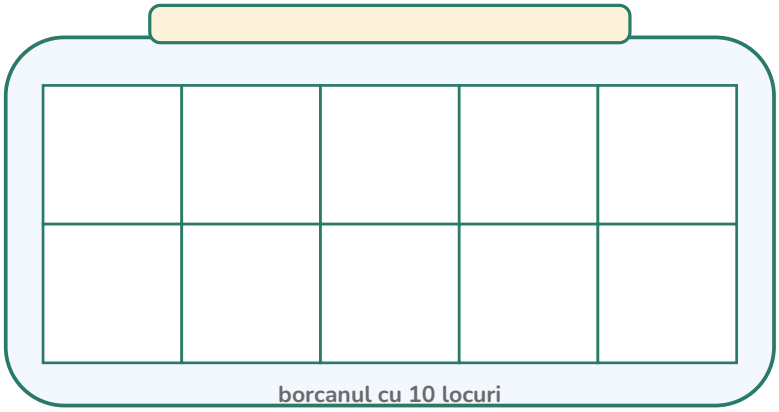
Licuricii, borcanul și norul

Pentru adult: tipăriți această pagină pe o singură față, la mărimea reală (100%). Borcanul rămâne întreg; licuricii și norul se decupează. Ajutați copilul la decupat.

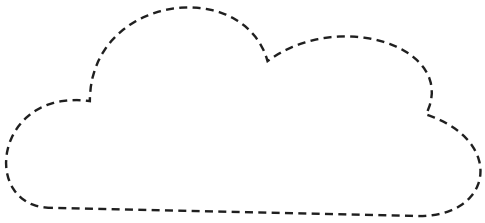
Decupează licuricii pe linia punctată.

Așază licuricii în borcan, câte unul în fiecare căsuță.

borcanul cu 10 locuri

norul de hârtie

Ce descoperi în borcan

Umple borcanul cu licurici mov și galbeni. Câți sunt mov? Câți galbeni? Schimbă câțiva între ei: câți licurici sunt acum în borcan?

Foaie de observație

O foaie pentru un copil și o poveste. Notați fapte și cuvintele copilului, fără punctaj.

Cod copil: _____ Adult: _____ Data: _____

Poveste: _____ Set / versiune: _____

Durată: _____ min Lucru: individual / în pereche Familiar cu tema: da / parțial / nu

1. Pornirea și alegerea nivelului

Nivel ales: Descopăr / Exersez / Accept provocarea

Ce a arătat sau explicat la cele două încercări? De ce am ales acest nivel?

Sprijin disponibil de la început (citire, jetoane, model, montaj etc.):

2. În timpul lucrului

Pagină, ex. / nivel	Prima încercare / cuvintele copilului	Ajutorul oferit exact (sau „fără”)	Ce face apoi? Ce rămâne dificil?

Ajutor: distingeți **accesul** (citire, scriere, manipulare) de **indiciul matematic** sau **demonstrație**. Notați și obiectele folosite din inițiativa copilului.

3. Ce poate explica la final?

Întrebarea orală și răspunsul; sprijin folosit sau „fără”:

4. Ce urmează?

Păstrez nivelul / încerc alt nivel: _____ / reiau cu model / opresc și revin

Motiv + dificultate practică observată (text, spațiu, materiale, oboseală):